

Mannerheim en finsk helt

103117

Den 30.3. hadde Jan Ivar Kristiansen et innlegg om den finske nasjonalhelten Mannerheim som det kan være på sin plass å korrigere.

Det som har skaffet Mannerheim hans sentrale plass i finsk historie er hans innsats under vinterkrigen mot Sovjet i 1939-40. Dette er fullstendig uteløst i Kristiansens innlegg.

Da Sovjet i 1939 forlangte landavståelser, sa Finland nei, og sovjetiske styrker gikk til angrep. Mannerheim ble den selvskrevne leder av forsvaret som ble utført med eminent dyktighet. Men i det lange løp kunne ikke en liten nasjon som Finland stå imot, og måtte gi fra seg enorme områder. Dette skapte sterk bitterhet i Finland.

Under fortsettelseskriegen ledet Mannerheim på ny de finske styrkene for å vinne tilbake de tapte områdene. I ettertid vil de fleste se dette som en rettferdig kamp, selv om Nazi-Tyskland også var i krig med Sovjet.

For å vise respekt for Finland og landets dyrekjøpte frihet, gjorde Kong Harald det eneste riktige - nemlig å legge ned en krans for Finlands nasjonalhelt, Mannerheim.

15/4-93
Dagbladet
Einar Drablos
Bærum

Vitnemål om mistillit

Av Olav Riste, Institutt for Forsvarsstudier

Olav Ravns innlegg om general Carl Gustav Fleischer på Aftenpostens batterside 30. april er, trass i del harde ord mot meg i overskrifta og innlegget, for det meste ein hyllest til Fleischer som eg godt kan slutte meg til. Heilt til slutt tek Ravn likevel opp eitt punkt frå min artikkel, nemlig britiske instansars manglande tillit til Fleischer og hans stab. Ravn «provserer» meg til «å legge frem de dokumenter som underbygger denne påstand».

Ravn kjenner tydelegvis ikkje te bandsverket mitt om «London-regjeringa» der eg i første bandet (som kom i 1973) har gitt ei utførelg behandling av heile denne saka - i kapitlet «Forsvarsleiinga i smeltedigelen» (s. 156-174). Eg vil spesielt vise s. 171-172 og dei referansar som der er gitt. Meir om dette vil Ravn kunne finne i Innstilling nr. VI frå Undersøkelsseskommisjonen av 1945, og i Sverre Kjeldstadlis arbeid «Hjemmestyrkene». Til saman blir dette ei heil rekke vitnemål.

Dersom eg her skulle «legge frem» dette kjeldetilfanget, måtte eg ha flere nummer av Aftenposten til disposisjon. La meg igjen understreke at eg ikkje tar stilling til i kor stor grad Fleischer og hans stab «hadde skulda for» denne manglande tillit hos dei britiske instansane som hadde med Norge å gjere. Men når den norske regjeringa mottok så mange vitnemål om at ein slik mistillit faktisk eksisterte, måtte den gjennomføre dei person- og organisasjonsendringar som situasjonen syntest å krevje.

Utrolig hårsåre bønder

Torolv Gard har i et innlegg til K&G 6.4. hisset på seg bøndene. Gards påpeking av bøndenes grumsete fortid faller mange tungt for brystet.

Det er imidlertid et faktum at Nasjonal Samling hadde sitt utspring blant bønder i Telemark, og at de største landsforræderne kom fra Bondepartiet. Det er et faktum at nasjonalistiske og fascistiske bevegelser har hatt god grunn i i agrare miljøer. Det betyr ikke at dagens bønder er nazister eller fascist, men utrolig hårsåre er de i alle fall.

Dog er det ikke disse forhold som er grunnlaget for økende bondehat og hets. Det er det dagens bønder som er skyld i, med krav om milliardoverføringer, festningverk mot import osv.

Aldri har bøndene noen gang, i noen sak, brydd seg det døyt om kundene sine!

Tore Torgersen
Stavanger

Dagbladet 26/4-93